

Հավելված
Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի Կարմիր
Աղեկ համայնքի ավագանու 2016 թվականի
դեկտեմբերի 19-ի N 21-Ն որոշման

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՌԻ ՄԱՐԶ

ԿԱՐՄԻՐ ԱՂԵԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ

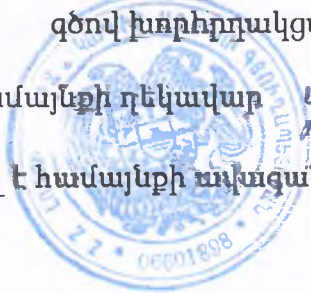
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀՆԳԱՄՅԱ
ԾՐԱԳԻՐ

Մշակվել է համայնքի ղեկավարին կից գործող ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման
զծով խորհրդակցական մարմնի կողմից

Կազմել է համայնքի ղեկավար

ՎԱԶԱԳԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Հաստատվել է համայնքի ավագանու 19.12.2016թ-ի թիվ 21-Ն որոշմամբ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն.....	3
Համայնքի իրավիճակի բնութագրում, վերլուծություն և գնահատում.....	5
1. Համայնքի տեղականի, ռազմավարության և ՀԶՇԾ-ի հիմնական նպատակների սահմանում	16
2. Համայնքի տարածքում նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական և մարզային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերի ու միջոցառումների ներկայացում	18
Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի վերլուծում, գնահատում և կանխատեսում	18
3. Համայնքի ոլորտային ծրագրերի ցանկի կազմում և առաջնահերթությունների սահմանում, ֆինանսապես ապահովված ծրագրերի ձևակերպում և ամփոփում, լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների հայթայթման հնարավորությունների ներկայացում	23
4. ՀԶՇԾ-ի իրականացումը, մշտադիտարկումը (մոնիթորինգը) և գնահատումը, վերահսկումը, հաշվետվությունների կազմումը, վերանայումը	27
Եզրափակում	29
Հավելված 1. Համայնքապետարանի աշխատակազմի կառավարման կազմակերպական կառուցվածքը	31
Հավելված 2. Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ցանկը և վիճակը	31
Հավելված 3. Համայնքի հողային հաշվեկշիռը	32
Հավելված 4. Համայնքի հիմնական ցուցանիշների գնահատումը և կանխատեսումը.....	34
Հավելված 5. Համայնքի գյուղատնտեսական հիմնական ցուցանիշները.....	35

ՀՀ Լոռու մարզի Կարմիր Աղեկ համայնքի 2017-2021 թթ. զարգացման հնգամյա ծրագիրը (այսուհետ՝ ՀԶՀԾ) մշակելիս հաշվի է առնվել, որ համաձայն 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ին փոփոխված ՀՀ Սահմանադրության 181-րդ հոդվածի, ՏԻՄ-երը, համայնքի ավագանին և համայնքի ղեկավարը, ընտրվում են հինգ աարի ժամկետով, և «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքը պետք է համապատասխանեցվի Սահմանադրությանը և ուժի մեջ մտնի 2017 թվականի հունվարի 1-ից: Հաշվի առնելով այդ պահանջները՝ մշակվել է համայնքի զարգացման ոչ թե քառամյա, այլ հնգամյա ծրագիր:

ՀԶՀԾ-ն մշակվել է հիմք ընդունելով ներկայումս գործող «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված ՏԻՄ-երի իրավասությունները, համայնքի ղեկավարի լիազորությունները նրա գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում):

ՀԶՀԾ-ն մշակելիս առանձնացվել և հաշվի են առնվել մեթոդաբանական հետևյալ չափանիշները

- համայնքի ֆինանսական կարողությունը.
- համայնքի բնակչության թվաքանակը.
- համայնքում առկա ենթակառուցվածքը և մատուցվող հանրային ծառայությունները.
- համայնքում առկա վտանգները (ոհսկերը):

ՀԶՀԾ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել նաև համայնքի հանրային ծառայությունների մատչելիությանը և հասանելիությանը, նոր ծառայությունների մատուցմանը վերաբերող և դրանցով պայմանավորված լրացուցիչ ծախսեր առաջանալու խնդիրները, համայնքի տարածքում տնտեսական գործունեության խրախուսմանն ուղղված առկա հնարավորությունները, տնտեսության տարբեր ճյուղերի զարգացման (հատկապես գյուղատնտեսության, փոքր և միջին բիզնեսի, տուրիզմի և այլնի) հնարավորությունները, համայնքի տարածքում պատշաճ կառավարման իրականացման անհրաժեշտությունը, ինչպես նաև համայնքում աղետի բազմաբնույթ վտանգները (ոհսկերը) և դրանց կառավարման միջոցառումները:

Համայնքի 2017-21թթ. ՀԶՀԾ-ն մշակվել է հիմք ընդունելով համայնքի նորընտիր ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի դրույթները և նպատակ հետապնդելով հետևողականորեն բարեփոխումներ իրականացնելու ճանապարհով աստիճանաբար լուծել համայնքում առկա հիմնախնդիրները և բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանները:

ՀԶՀԾ-ն դիտարկելով որպես համայնքի ռազմավարական պլանավորման և մասնակցային կառավարման կարևորագույն միջոց, համայնքի ղեկավարին կից գործող ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով խորհրդակցական մարմինը փաստաթուղթը մշակելիս հատուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, կազմակերպությունների և շահագրգիռ այլ անձանց հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀԶՀԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

ՀԶՀԾ-ի 1-ին բաժինը ներառում է համայնքի սոցիալ-տնտեսական ընդհանուր, բնակավայրային և ոլորտային փաստացի իրավիճակի ու համայնքի կողմից մատուցվող ծառայությունների բնութագրումը և վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով

ՀՀՀԾ-ի մշակման մեթոդաբանական չափանիշների ազդեցությունը համայնքի ՏԻՄ-երի գործունեության ոլորտների կազմի վրա, համայնքում առկա սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների ֆիզիկական վիճակի գնահատումը, դրանց շահագործման, պահպանման և նորոգման հետ կապված խնդիրները, համայնքի հիմնական ենթակառուցվածքների առկայության և ընդհանուր վիճակի, ինչպես նաև դրանց զարգացման հնարավորությունների, կարողությունների ու ռեսուրսների վերլուծումը և գնահատումը: Համայնքի ընդհանուր և ոլորտային կարիքների գնահատման հիման վրա կազմվել է համայնքում առկա հիմնախնդիրների ցանկը առանձնացնելով նրանք, որոնց լուծումը նպատակահարմար է ներառել սույն ՀՀՀԾ-ում՝ ելնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից: Բաժնում ներառվել է նաև համայնքի ՈԻԹՀՎ-վերլուծությունը հիմնվելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության ու գնահատման արդյունքների վրա և ձևակերպելով համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերը, զարգացման ներքին ու արտաքին հիմնական հնարավորությունները, համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգները:

ՀՀՀԾ-ի 2-րդ բաժինը ներառում է համայնքի երկարաժամկետ տեսլականը, զարգացման ռազմավարությունը և սույն ՀՀՀԾ-ի հիմնական նպատակները:

ՀՀՀԾ-ի 3-րդ բաժինը ներառում է պետության, միջազգային և տեղական, քաղաքացիական հասարակության, մասնավոր հատվածի և այլ կազմակերպությունների կողմից համայնքում գալիք հինգ տարիների համար նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական, մարզային, տարածաշրջանային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերն ու միջոցառումները:

ՀՀՀԾ-ի 4-րդ բաժինը ներառում է համայնքի ֆինանսական վիճակի վերլուծությունը, գնահատումը և կանխատեսումը ըստ համայնքի բյուջեի եկամտային ուղղությունների (սեփական եկամուտներ, պաշտոնական դրամաշնորհներ, փոխառու միջոցներ) դիտարկելով նախորդ երկու և գալիք հինգ տարիների եկամտային տվյալները:

ՀՀՀԾ-ի 5-րդ բաժինը ներառում է առաջնահերթ ոլորտային ծրագրերի ցանկը, ապա՝ համայնքի ղեկավարին կից գործող ՀՀՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով խորհրդակցական մարմնի կողմից համայնքի զարգացման ոլորտային ծրագրերի ընտրությունը, դրանց առաջնահերթությունների սահմանումը ելնելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության և գնահատման արդյունքներից, բացահայտված կարիքներից ու հիմնախնդիրներից, ենթակառուցվածքների վիճակից և ՀՀՀԾ-ի հիմնական նպատակներից: Բաժնում ձևակերպվել և ամփոփվել են ՀՀՀԾ-ում ներառվող ոլորտային ծրագրերը օգտագործելով դրանց կազմման Մեթոդաբանությունում բերված օրինակելի ձևը, ինչպես նաև ներկայացնելով ծրագրերի ֆինանսավորման աղբյուրները (համայնքի բյուջե, պետական բյուջե, դոնոր կազմակերպություններ, այլ) և դրանց մոտավոր արժեքներն ըստ գալիք հինգ տարիների:

ՀՀՀԾ-ի 6-րդ բաժինը ներառում է ՀՀՀԾ-ի իրականացման մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) և գնահատման, տարեկան հաշվետվությունների կազմման և քննարկման ձևաչափերը:

ՀՀՀԾ-ի եզրափակումը ներառում է համառոտ մոտեցումներ և դրույթներ ՀՀՀԾ-ում փոփոխությունների և (կամ) լրացումների կատարման, քննարկման և հաստատման գործընթացների վերաբերյալ:

ՀՀՀԾ-ի հավելվածները ներառում են՝

- N 1 համայնքապետարանի աշխատակազմի կառավարման կազմակերպական կառուցվածքը,
- N 2 համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ցանկը և վիճակը, սոցիալ-տնտեսական հիմնական ենթակառուցվածքների առկայությունը և ընդհանուր վիճակը,
- N 3 համայնքի հողային հաշվեկշիռը,
- N 4 համայնքի հիմնական ցուցանիշների գնահատումը և կանխատեսումը,
- N 5 համայնքի գյուղատնտեսության ցուցանիշները /ասնագիտաբանակ, գյուղատնտ. արտադրանք, ցանքեր, գյուղ.մեքենաներ/

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐՈՒՄ, ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

1.1 ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՐՔԸ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԱԿՆԱՐԿ

ՀՀ Լոռու մարզի Կարմիր Աղեկ /արևմտահայերեն՝ լավ/ գյուղը վերաբնակեցվել է 1924 թվականին: Գյուղն ավելի հին է, քան ենթադրվում է, որի վկայությունն են գյուղի տարածքում և շրջակայքում գտնվող մի շարք գերեզմանոցներ և հին գյուղատեղ: Գյուղը գտնվում է ծովի մակարդակից 1250մ բարձրության վրա, Հայաստանի Հանրապետության հյուսիս արևմտյան մասում: Համայնքը մարզկենտրոն Վանաձոր քաղաքից հեռու է 70 կմ, իսկ նախկին շրջկենտրոն Ալավերդի քաղաքից 26կմ: Գյուղի կլիման ձմռանը չափավոր ցուրտ է, ձյան կայուն շերտով, ամռանը՝ շոգ: Ամենացածր ջերմաստիճանը բնակավայրում հասնում է -20C, իսկ ամենաբարձրը՝ +35C, օդի տարեկան միջին ջերմաստիճանը կազմում է +7C, տեղումների միջին քանակը՝ 550մմ, որը տարվա եղանակներին և ամիսներին բաշխվում շատ անհավասարաչափ: Համայնքն ունի տափաստանային գոտուն բնորոշ կլիմա, եղանակը մեղմ է, բարեխառն: Մշակելի հողերը գտնվում են թեք հարթությունների թույլ թեք և միջին թեք լանջերի վրա: Համայնքի տարածքում զարգացող բնական բուսական ծածկույթը բաղկացած է հացազգատարա բույսերից, թիթեռնակածաղկավոր բույսերից, թփուտներից և անտառային բույսերից:

Աղյուսակ 1. Համայնքի վարչական տարածքի, առկա և մշտական բնակչության, տնային տնտեսությունների ցուցանիշները (01.01.2016 թ. դրությամբ)

Հ/հ	Բնակավայրի անվանումը	Վարչական տարածքը (հա)	Առկա բնակչության թվաքանակը (մարդ)	Մշտական բնակչության թվաքանակը (մարդ)	Առկա տնային տնտեսությունների թվաքանակը	Մշտական տնային տնտեսությունների թվաքանակը
1.	Կարմիր Աղեկ	371,0	172	140	46	51

Համայնքն իր վարչական սահմաններով սահմանակից է Կողես, Արևածագ, Մղարթ և Օձուն համայնքներին:

1.2 ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի առկա բնակչության թիվը կազմում է 172 մարդ, այդ թվում տղամարդիկ 89 և կանայք 83: Ըստ բնակավայրերի համայնքի բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմը բերված է ստորև աղյուսակ 2-ում:

Աղյուսակ 2. Համայնքի առկա բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմի ցուցանիշները (01.01.2016 թ. դրությամբ)

Հ/հ	Ցուցանիշները	Շնչամեք Կարմիր Աղեկ համայնք
1	2	3
1.	Առկա բնակչության թիվը, այդ թվում՝	172
	Տղամարդիկ	89
	Կանայք	83
	0-6 տարեկան , այդ թվում՝	13
	- 0-3 տարեկան	5
	- 3-6 տարեկան	8
	7-15 տարեկան	21
	16-63 տարեկան	114
	63-ից բարձր տարեկան	24
2.	Կենսաթոշակառուներ, այդ թվում՝	38
	Տարիքային և աշխատանքային	31
3.	Փախստականներ	0
4.	Ծնողագուրկ երեխաներ	0
5.	Հայրենական մեծ պատերազմի և Արցախյան պատերազմի մասնակիցներ	0
6.	Հաշմանդամներ	7
7.	Աշխատունակներ	111
8.	Զբաղվածներ	107
9.	Առկա տնային տնտեսությունների թիվը	46
10.	Ընտանեկան նպաստների պետական համակարգում գրանցված ընտանիքների թիվը, այդ թվում՝	2
11.	Նպաստառու ընտանիքների թիվը	2
12.	Արտագնա աշխատանքի մեկնող ունեցող տնային տնտեսությունների թիվը	9
13.	Արտագնա/սեզոնային/ աշխատանքի մեկնողների թիվը	17
14.	Բնակարանային պայմանների բարելավման կարիք ունեցող ընտանիքների թիվը	5

1.3 ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

2016թ. հոկտեմբերին կայացած ՏԻՄ-երի ընտրությունների արդյունքում ընտրվել են համայնքի ավագանին բաղկացած 5 անդամից և համայնքի ղեկավարը, որը ձևավորել է համայնքի աշխատակազմը բաղկացած 3 աշխատակցից: Համայնքի ավագանին 2016 թվականի նոյեմբերի 22-ի թիվ 17-Ա որոշմամբ հաստատել է համայնքի ղեկավարի վարձատրության չափը, համայնքապետարանի աշխատակազմի աշխատակիցների թվաքանակը, հաստիքացուցակը և պաշտոնային դրույքաչափերը

- համայնքի ղեկավար -	1 միավոր, 123,0 հազ. դրամ,
- աշխատակազմի քարտուղար -	1 միավոր, 100,0 հազ. դրամ,
- առաջատար մասնագետ – հաշվապահ -	1 միավոր, 90,0 հազ. դրամ

Համայնքի աշխատակազմի կառավարման կազմակերպական կառուցվածքը բերված է հավելված 1-ում:

Ներդիր 1. Համայնքի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքի վիճակի գնահատականներ

- ա) գերազանց, եթե ենթակառուցվածքը վերջերս է կառուցվել կամ վերանորոգվել, գործում է անխափան.
- բ) լավ, եթե ենթակառուցվածքն իր շահագործմանը խոչընդոտող լուրջ թերություններ չունի.
- գ) բավարար, եթե ենթակառուցվածքը դեռևս գործում է, բայց արդեն կապիտալ նորոգման կարիք ունի.
- դ) վատ, եթե ենթակառուցվածքը գործում է ամենացածր արտադրողականությամբ կամ բոլորովին չի գործում.
- ե) շատ վատ, եթե ենթակառուցվածքը քայքայված է, այն պետք է քանդել կամ փոխարինել ուրիշով: _____

1.4 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Համայնքի սեփականությունն է հանդիսանում ՀՀ կառավարության 14.03.1997թ. թիվ 51 որոշմամբ համայնքների սեփականություն համարվող գույքը:

Համայնքի սոցիալ-տնտեսական յուրաքանչյուր ենթակառուցվածքի վիճակի գնահատումը կատարվել է օգտագործելով Ներդիր 1-ում բերված գնահատման չափանիշները (գնահատականները):

Հավելված 2-ում բերված է 01.06.2016թ. դրությամբ համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ցանկը և վիճակը: Ի լրումն սրան, բերված է նաև համայնքի սոցիալ-տնտեսական հիմնական ենթակառուցվածքների առկայությունը և վիճակը:

1.5 ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ՈՉ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Համայնքի վարչական տարածքում գործող պետական կազմակերպություններից են Կարմիր Աղեկի հիմնական դպրոց ՊՈԱԿ-ը և Կարմիր Աղեկի ԲՄԿ-ն, որն սապասարկվում է «Արևածագի առողջության առաջնային պահպանման կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմեց: Այդ կազմակերպությունների հետ նախկինում ևս

համայնքապետարանն արդյունավետ համագործակցել է, արվել է հնարավոր ամեն ինչ կրթության և առողջապահության ոլորտներում ծառայությունների արդիականացման և արդյունավետության բարձրացման նպատակով:

Համայնքում չկան գործող ոչ կառավարական կազմակերպություններ (ՀԿ-ներ, հիմնադրամներ և այլն), ինչպես նաև քաղաքական կուսակցություններ:

Կարմիր Աղեկ համայնքում կան ոչ համայնքային ենթակայության արտադրական 3 կազմակերպություններ

- «Ա.Մոսինյան» ԱԶ, աշխատողների թիվը՝ 1 /կրպակ/,
- «Վ.Հովհաննիսյան» ԱԶ, աշխատողների թիվը՝ 1 /գյուղատնտեսական մթերքների արտադրություն,
- «Է.Աբրահամյան» ԱԶ, արտադրում է քարե սալիկներ, աշխատողների թիվը՝ 2,

1.6 ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Կարմիր Աղեկ համայնքը չունի գլխավոր հատակագիծ, ինչպես նաև չունի քաղաքաշինական ծրագրային այլ փաստաթղթեր (գոտիավորման նախագիծ,, քաղաքաշինական կադաստր, քաղաքաշինական կանոնադրություն և այլն): Համայնքը չունի ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ (կոյուղի), որի բացակայությունը շատ վատ է անդրադառնում համայնքի սանիտարահիգիենիկ պայմանների վրա:

Կարմիր Աղեկ համայնքում կանոնավոր կերպով իրականացվում է աղբահանություն ամիսը երեք անգամ պարբերականությամբ, որն առայժմ բավարարում է համայնքի աղբահանության կազմակերպմանը: Աղբամանների բացակայությունը բացասաբար է անդրադառնում գյուղի արտաքին տեսքի և սանիտարահիգիենիկ պայմանների վրա:

Կարմիր Աղեկ գյուղի մոտավորապես 40%-ն ապահովված է փողոցային զիշերային լուսավորությամբ /կենտրոնական փողոցը/, մնացած փողոցներում լուսավորությունը բացակայում է:

Բնակավայրում կա մեկ գերեզմանատուն՝ ցանկապատված մետաղյա ցանցով, որը մասնակի վերանորոգման կարիք ունի:

Գյուղի հատակագծային կառուցվածքը պայմանավորված է ռելիեֆային մեծ թեքության պայմաններով: Փողոցային ցանցը կազմակերպված է մեկ հիմնական փողոց-առանցքից ճյուղավորվող կանոնավոր, միմյանց զուգահեռ մոտեցումներով:

Գյուղի ջրամատակարարումը կատարվում է ամենօրյա երկժամյա գրաֆիկով, ներքին ցանցը վերակառուցվել է մի քանի տարի առաջ և այժմ գտնվում է շատ լավ վիճակում: Կարգավորիչ ջրամբարի վիճակը բավարար է, ավագանու արդեն իսկ կայացրած որոշմամբ առաջիկայում ջրի ներքին ցանցը և ջրամբարը սեփականության իրավունքով հանձնվելու են «Հայջրմուկոյուղի» ՓԲԸ-ին:

Բնակավայրն ապահովված է նաև ոռոգման ջրով: Ներկայումս բնակավայրի զրեթե յուրաքանչյուր տնային տնտեսություն անհրաժեշտության դեպքում կարողանում է ոռոգել իր և տնամերձ հողամասը և դաշտի վարելահողը բավարար քանակությամբ ոռոգման ջրով

Գյուղը գազաֆիկացված է, բնակչությունը և դպրոցն օգտվում են կապույտ վառելիքից:

1.7 ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՈՉ ԲՆԱԿԵԼԻ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

Համայնքում կան միայն բնակելի առանձնատներ: Համայնքում առանձնատների թիվը 48-ն է, բնակֆոնդի ընդհանուր մակերեսը կազմում է 4700 քմ, բնակարանի կարիքավոր ընտանիքների թիվը 5 /վագոն-տնակներում բնակվողներ/:

Համայնքի առանձնատների մի մասը վերանորոգման կարիք ունի, նորաբաժան ընտանիքների համար անհրաժեշտ են նոր առանձնատներ: Սակայն բնակչության սոցիալական վատ պայմանների պատճառով կատարվում են միայն առանձնատների վերանորոգման աշխատանքներ, նոր առանձնատներ համարյա չեն կառուցվում:

1.8 ՀՈՂՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 371,0 հա, այդ թվում՝ գյուղատնտեսական նշանակության հողեր 302.6 հա, բնակելի շինությունների տակ հողեր 14.8 հա, արդյունաբերական, արտադրական շինությունների տակի հողեր 3.6 հա, ընդերքօգտագործման հողեր 2.9 հա, ճանապարհների տակի հողեր 1,2 հա, առողջապահական, հանգստավայրերի, մարզական ու պատմամշակութային նշանակության հողեր 8,0 հա, անտառային ֆոնդի հողեր 25,1 հա, ջրային ֆոնդի հողեր 9,0 հա, համայնքի այլ հողեր 3,7 հա:

1991 թվականին հանրապետությունում իրականացված հողի սեփականաշնորհման ժամանակ սեփականաշնորհված հողերի մեկ հոդաբաժնի չափը կազմել է 1.78 հա ներառյալ տնամերձ հողամասերը:

Հավելված 3-ում բերված են 01.01.2016թ. դրությամբ համայնքի վարչական տարածքի հողերի վերաբերյալ տվյալներն՝ ըստ հողատեսքերի:

1.9 ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում հիմնականում զբաղվում են կարտոֆիլի, հացահատիկի և բանջարեղենի արտադրությամբ: Համայնքի բնակիչներն իրենց տնամերձերում աճեցնում են կարտոֆիլ, բանջարաբոստանային կուլտուրաներ, զբաղվում են նաև պտղաբուծությամբ (կեռաս, տանձ, խնձոր, սալոր): Մշակվող հացահատիկային մշակաբույսերը և կարտոֆիլը արտադրվում է հիմնականում վաճառքի համար, իսկ կերային կուլտուրաների բերքն օգտագործվում է անասնապահությունում: Դաշտավարության արտադրանքը շատ է կախված բնության քմահաճույքից: Բնակլիմայական նորմալ տարիներին հնարավոր է լինում նախատեսված բերքը հավաքել, իսկ երաշտի կամ շատ անձրևային տարիներին գյուղացին կորցնում է բերքի մեծ մասը: Չնայած այդ ամենին, գյուղացիները շատ համախմբված և եռանդով են լծված գյուղատնտեսական աշխատանքներին, և համայնքը մարզի այն եզակի համայնքներից մեկն է, որտեղ չկա և ոչ մի թիզ անմշակ հող: Համայնքի բնակիչները մինչև վերջին լուսնի ներ են դնում դաշտավարության մեջ և նոր սերմեր, պարարտանյութ ու դիզելային վառելանյութ գնելու համար վարկեր են վերցնում բանկերից:

Համայնքում կա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի ոռոգման համակարգ, որի օգնությամբ համայնքի բնակչությունը կարողանում է իրենց

սեփականաշնորհված հողերից նորմալ բերք ստանալ: Համայնքում զարգացած է նաև անասնապահության ճյուղը, սակայն, դրա հետագա զարգացման համար համայնքում խոտհարքների տարածքները չեն բավականացնում, այդ պատճառով համայնքի վարելահողերն աստիճանաբար վեր են ածվում խոտհարքների կամ բնակչությունն անասնակերի մի մասը ստիպված է լինում գնել հարևան համայնքներից:

Համայնքում անասնապահությամբ, թռչնապահությամբ և մեղվապահությամբ զբաղվողներն արտադրում են կաթ, միս, բուրդ, ձու, մեղր: Համայնքում խոշոր եղջերավոր անասնապահությամբ զբաղվող տնային տնտեսությունների մեծ մասը գարնանից մինչև գրեթե աշնան վերջն անասուններին արածեցնում են գյուղամերձ կամ հեռագնա արոտներում, չնայած դեպի հեռագնա արոտներ՝ սար տանող ճանապարհները գտնվում են անմխիթար վիճակում:

Եղանակային անբարենպաստ տարիներին անասնապահության բնագավառում նույնպես մեծ դժվարություններ են առաջանում: Խոտի անբավարարության պատճառով դժվարանում է անասունների մսուրային շրջանի կազմակերպումը: Տարեցտարի համայնքում ավելանում է խ.ե.անասունների ու խոզերի գլխաքանակը և տոկոսային հարաբերությամբ՝ ըստ տնային տնտեսությունների քանակի, համեմատած հարևան համայնքների հետ գյուղում ավելի շատ անասնազլխաքանակ կա: Զբաղվելով և դաշտավայրերում և անասնապահությամբ գյուղացին կարողանում է դաշտից կրած կորուստը հատուցել անասնապահության օգուտներով կամ անասնապահության վնասները հատուցել դաշտի բերքով:

2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, համայնքի խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը կազմել է 459, այդ թվում կովեր՝ 194: Ոչխարների և այծերի գլխաքանակը կազմել է 136, խոզերինը՝ 200, ավանակները՝ 1, ձիերը՝ 12, հավերի և այլ թռչունների քանակը՝ 908, նապաստակների և ճագարներինը՝ 10: Համայնքի տնային տնտեսությունների մի մասը հաջողությամբ զբաղվում է մեղվապահությամբ և համայնքում մեղվաբնտանիքների քանակը 32 է:

Համայնքի բնակիչները մինչև այս վերջերս ունեին լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքների իրացման հարցում, քանի որ ճանապարհները գտնվում գտնվում էին շատ վատ վիճակում, չկար նորմալ ավտոբուսային հաղորդակցություն մարզկենտրոն Վանաձորի կամ Ալավերդի քաղաքի հետ: Բայց անցյալ տարվանից կատարվեց <<հրաշք>>, ճանապարհները հիմնանորոգվեցին և կարծես թե բնակավայրերն սկսեցին ազատ <<շունչ>> քաշել:

Հավելված 5-ում բերված են համայնքի գյուղատնտեսության մասին ցուցանիշներ, ինչպես նաև 01.01.2016թ. դրությամբ համայնքի բնակավայրերում առկա անասնազլխաքանակի վերաբերյալ տվյալները:

1.10 ԲՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ԲՆԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի անտառային ֆոնդի պահպանությունն իրականացվում է Ալավերդու անտառտնտեսության կողմից: Ձմեռնամուտին անտառտնտեսության կողմից անտառում երբեմն կատարվում են սանիտարական հատումներ, որին մասնակցում են նաև համայնքի բնակիչներից:

Կարմիր Աղեկ համայնքում աղբավայր չլինելը վնասում է բնությանը և շրջակա միջավայրին: Չնայած նրան, որ ամիսը 2-3 անգամ համայնքապետարանի միջոցներով համայնքում կատարվում է աղբահավաքման աշխատանքներ, համայնքի որոշ տնային տնտեսություններ իրենց կենցաղային աղբը երբեմն անթույլատրելիորեն թափում են

այնտեղ, որտեղ հարմար են գտնում: Այդ ուղղությամբ կարիք կա լայն բացատրական աշխատանք կատարել բնակչության հետ՝ գերծ մնալու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումից:

1.11 ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ, ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքը նախկին շրջկենտրոնին և մարզկենտրոնին կապող ճանապարհները մինչև այս վերջերս գտնվում էին սարսափելի վատ վիճակում, դարձել էին դժվար անցանելի, ձմռանը երբեմն նաև անանցանելի: 2015-2016թթ ասիական բանկի միջոցներով կատարվեց ճանապարհի հիմնանորոգում և ճանապարհները 100%-ով հիմնանորոգվեցին ու բարեկարգվեցին: Այժմ միջհամայնքային և ներհամայնքային ճանապարհները գրունտային են, գտնվում են լավ վիճակում, իսկ 4կմ հեռու գտնվող հարևան Արևածագ համայնքից հետո ճանապարհն արդեն ասֆալտապատված է ամբողջությամբ: Շաբաթը երեք օր գործում է հասարակական տրանսպորտ մինչև նախկին շրջկենտրոն Ալավերդի, իսկ հարևան Արևածագ համայնքից ամենօրյա տրանսպորտ կա դեպի մարզկենտրոն Վանաձոր:

Ներհամայնքային փողոցները նախկինում մասնակի վերանորոգվել են համայնքի ուժերով, բայց կարիք ունեն ամենամյա լուրջ վերանորոգման ու բարեկարգման:

Գյուղում շահագործվում են մասնավոր 21 մարդատար և 11 բեռնատար ավտոմեքենա, 19 թրթուրավոր և անհիվավոր տրակտորներ:

1.12 ԱՌԵՎՏՈՒՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Համայնքի տարածքում գործում 1 առևտրի կետ, որը հիմնականում զբաղվում է սննդի որոշ տեսակների, ծխախոտի, ալկոհոլային խմիչքների և այլ ապրանքների վաճառքով: Այն հաշվառված է պետական հարկային մարմնում, ինչպես նաև եռամսյա կտրվածքով վճարում է համապատասխան տեղական տուրք համայնքի բյուջե գործունեության թույլտվության համար:

1.13 ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Գյուղն ունի հիմնական դպրոց, որտեղ սովորում են 22 աշակերտ: Ներկայումս դպրոցի շենքը գտնվում է բարվոք վիճակում: Դպրոցում աշխատում են 18 աշխատող, որի 11 մանկավարժից 8-ը բարձրագույն կրթություն ունեցող մանկավարժներ են: Համապատասխան կադրերի բացակայության պատճառով աշխատողների մի մասը աշխատանքի են գալիս հարևան համայնքներից: Դպրոցը կահավորված է գույքով:

Ձմռանը դպրոցի շենքը ջեռուցվում է բնական գազով: Համայնքում մանկապարտեզ չկա, մի քանի փոքրահասակ երեխաներ ծնողների հովանավորությամբ հաճախում են Արևածագ համայնքի նախադպրոցական ուսումնական հաստատություն:

1.14 ՄՇԱԿՈՒՅԹ, ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ՏԱՐԿՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Համայնքի տարածքում կան մի շարք մատուռներ, հին գյուղատեղիներ և խաչքարեր: Համայնքում չկան մշակութային օջախներ, միջոցառումները կազմակերպվում են հիմնական դպրոցում գտնվող դահլիճում:

Գործող գրադարանը գտնվում է համայնքապետարանի հաշվեկշռում գտնվող շենքում, ունի շուրջ 3072 կտոր գիրք, գրքային ֆոնդը նորմալ վիճակում է, բայց շատ հին է, խիստ կարիք կա ֆոնդի թարմացման և հին ֆոնդի դուրս գրման: Գրադարանավար չլինելու պատճառով գրադարան հաճախողներն սպասարկվում են համայնքապետարանի առաջատար մասնագետ-հաշվապահի կողմից: Համայնքապետարանի գրադարանի գրքերը նպատակահարմար է հանձնել հիմնական դպրոցի գրադարանին:

Համայնքում կա նաև ֆուտբոլի և վոլեյբոլի դաշտ, երիտասարդներն ազատ ժամանակ երբեմն զբաղվում են այնտեղ:

1.15 ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱ, ՍՊՈՐՏ

Համայնքի տարածքում գործող բուժամանկաբարձական կետում աշխատում է 1 բուժբույր: Այն նույնպես գտնվում է համայնքապետարանին պատկանող շենքում, զբաղեցնում է մի ընդարձակ վերանորոգված սենյակ: ԲՄԿ-ն վարչականորեն պատկանում է Արևածագ համայնքում գտնվող «Արևածագի առողջության առաջնային պահպանման կենտրոն» ՊՈԱԿ-ին, որտեղ աշխատում է 1 բժիշկ, 2 բուժբույր: Կենտրոնը և ԲՄԿ-ն ապահովված են առաջին բուժօգնության պարագաներով ու դեղորայքով: Բուժկետն ապահովված չէ խմելու ջրի ջրամատակարարմամբ:

Ճիշտ է, հիմնական դպրոցը և համայնքապետարանը չունեն մարզադահլիճ և խաղահրապարակ, բայց համայնքում կա ֆուտբոլի և վոլեյբոլի դաշտ, երիտասարդներն ազատ ժամանակ զբաղվում են այնտեղ:

1.16 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ

Համայնքի գործարար միջավայրը սահմանափակվում է համայնքում գործող մի քանի ԱԶ-ների և 1 առևտրի մանր կետի գործունեությամբ, որոնց հետ համայնքապետարանը պաշտպանում է լավ ու բարյացկամ հարաբերություններ: Սակայն, դրանով հանդերձ, միևնույն է, համայնքում բիզնեսի վիճակն առանձնապես բարվոք համարել չի կարելի:

Համայնքի իրավիճակի բնութագրման և գնահատման ընդհանուր և ոլորտային հիմնական ցուցանիշները երկու տեսակի են՝ համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը (միջավայրը) բնութագրող (ոչ ֆինանսական) և ֆինանսական ցուցանիշներ:

Հիմնվելով համայնքում տիրող փաստացի իրավիճակի ուսումնասիրության, վերլուծության և գնահատման արդյունքների վրա կարելի է արձանագրել համայնքում ներկայումս առկա ընդհանուր և ոլորտային հիմնական հիմնախնդիրները: Դրանք են համայնքը չունի զլխավոր հատակագիծ և քաղաքաշինական ծրագրային այլ փաստաթղթեր,

- համայնքում խմելու ջրի ջրամատակարարման ժամանակի ոչ բավարար մակարդակ,
- բնակավայրը չունի ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ (կոյուղի),
- ներհամայնքային ճանապարհները անձրևների և սելավների պատճառով հաճախակի դառնում են անբարեկարգ,
- ներհամայնքային փողոցների մի մասը չունեն արտաքին լուսավորության համակարգ
- համայնքի բնակիչներն ունեն լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքներն իրացնելու, մինչև շուկա հասցնելու հարցում,
- բնակավայրում չկա մանկապարտեզ (նախակրթարան)
- համայնքապետարանը, համայնքային սեփականություն համարվող գրադարանը, բուժակմանկաբարձական կետը չունեն ջեռուցման համակարգեր, որի պատճառով այդ հիմնարկները ձմռանը ստիպված են իրենց սենյակները տաքացնել էլեկտրականության օգնությամբ,
- համայնքի աշխատունակ բնակչության մոտ 60 %-ը չունի մշտական աշխատանք, այդ պատճառով հաճախ բնակիչների մի որոշակի մասը մեկնում է արտագնա աշխատանքի այլ երկրներ, մեկնողներից ոչ բոլորն են վերադառնում համայնք,

Համայնքի հիմնախնդիրների ցանկը կարելի է շարունակել, սակայն, ակնհայտ է, որ հնգամյա ժամանակահատվածում անհնար է լուծում տալ համայնքում առկա բոլոր հիմնախնդիրներին: Վերևում թվարկված հիմնախնդիրներից անհրաժեշտ է առանձնացնել նրանք, որոնց լուծումն, իրատեսականության տեսանկյունից, նպատակահարմար է ներառել համայնքի 2017-2021թթ. ՀԶՀԾ-ում՝ ելնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից և համայնքի հետագա զարգացման ՏԻՄ-երի ընտրած ռազմավարությունից և սահմանած հիմնական նպատակներից:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԹՂ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Համայնքի աշխարհագրական լավ դիրքը, համեմատաբար բարենպաստ կլիման, գեղեցիկ բնությունը: Համայնքն ունի գեղատեսիլ ձոր, որով հոսում է Ձորագետը: Դա հնարավորություն կտա զարգացնել զբոսաշրջությունը, կառուցել հանգստի և զվարճանքի գոտիներ
- Համայնքում գյուղատնտեսության զարգացման համար առկա հողային բավականին մեծ ռեսուրսների, բերրի վարելահողերի առկայությունը: Բարենպաստ եղանակային պայմանների և հողերի լավ մշակման դեպքում բերքահավաքի ժամանակ անհրաժեշտություն է առաջանում լրացուցիչ աշխատուժի ներգրավման մոտակա համայնքներից
- Համայնքում հիմնական դպրոցի և բուժակմանկաբարձական կետի գործելը
- Համայնքում բարձր որակի հեռախոսակապի և հեռուստատեսության առկայությունը
- Համայնքում խմելու ջրի ներհամայնքային վերանորոգված համակարգի առկայությունը
- Գյուղի ձորում գործող քարի վերամշակման արտադրամասի առկայությունը

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Ներհամայնքային ճանապարհների որոշ չափով անբարեկարգ վիճակը
- Համայնքում խմելու ջրի ջրամատակարարման ժամաքանակի ոչ բավարար մակարդակը
- Համայնքի մի քանի փողոցներում արտաքին (գիշերային) լուսավորության համակարգի բացակայությունը
- Բնակավայրերում մշակույթի տան կամ ակումբի բացակայությունը,
- Բնակավայրում ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգի (կոյուղու) բացակայությունը
- Ոռոգման համակարգի վերանորոգման անհրաժեշտությունը
- Միջհամայնքային հասարակական տրանսպորտի սակավությունը, մարզկենտրոնի հետ տրանսպորտային ուղիղ կապի բացակայությունը
- Համայնքում արտադրված գյուղատնտեսական մթերքներն իրացնելու, մինչև շուկա հասցնելու բազմաբնույթ խնդիրների ու դժվարությունների առկայությունը
- Համայնքում աշխատատեղերի պակասը, գործազրկության բարձր մակարդակը
- Բնակավայրում մանկապարտեզի (նախակրթարանի) բացակայությունը,
- Համայնքապետարանի, համայնքային սեփականություն համարվող գրադարանի, բուժակմանկաբարձական կետի սենյակներում ջրի և (կամ) ջեռուցման համակարգերի բացակայությունը, դրանց գործարկման դժվարությունները ձմռան ընթացքում
- Համայնքից տարեցտարի շարունակվող արտագաղթն իր բոլոր բացասական հետևանքներով

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Համախմբել մարդկային, գույքային ու ֆինանսական ռեսուրսները և ապահովել օրենքով ՏԻՄ-երին վերապահված սեփական լիազորությունների ամբողջական ու լիարժեք իրականացումը
- Խելամտորեն օգտագործել ստեղծված լավ հնարավորությունը, աշխատել գտնվել ՀՀ կառավարության, միջազգային դոնոր և տեղական կազմակերպությունների ուշադրության

կենտրոնում, աստիճանաբար մեծացնել համայնքում առկա խնդիրների լուծմանը նրանց ներգրավվածության շրջանակները

- Էականորեն բարձրացնել համայնքի բյուջեի սեփական եկամուտների հավաքագրման մակարդակը ի հաշիվ ավելի որակյալ մասնագետների աշխատանքի, տեղեկատվական արդի համակարգերի ներդրման և արդյունավետ շահագործման
- Բարձրացնել ՏԻՄ-երի ինքնուրույնության մակարդակը մշակելով և իրականացնելով նպատակամետ ու արդյունքահեն համայնքային քաղաքականություններ, ռազմավարություններ և ծրագրեր
- Աստիճանաբար ընդլայնել բնակչությանը մատուցվող համայնքային ծառայությունների շրջանակը, կիրառել յուրաքանչյուր ծառայության մատուցման մասշտաբի էֆեկտը (նվազեցնելով ծառայության միավորի վրա կատարվող ծախսերը), ըստ այդմ բարձրացնել ծառայությունների մատուցման ծավալները և արդյունավետությունը, և, որպես հետևանք, բնակչությանը դրանց հասանելիության և որակի մակարդակները
- Էականորեն մեծացնել համայնքի տարածքում տնտեսական գործունեության խրախուսմանն ուղղված հնարավորությունները կապված համայնքի սեփականություն համարվող հողային, գույքային և ֆինանսական ռեսուրսների բազային ծավալների մեծացման և դրանց նպատակային օգտագործման հետ
- Համայնքի տարածքում նպաստել տնտեսության տարբեր ճյուղերի (հատկապես գյուղատնտեսության, փոքր և միջին բիզնեսի, տուրիզմի և այլնի) զարգացմանը՝ օգտվելով համայնքում բերրի վարելահողերի, ազատ աշխատուժի, զեղեցիկ բնության, բնական պաշարների, պատմամշակութային և այլ արժեքների առկայությունից
- Նպաստել համայնքի զարգացմանը համայնքի սոցիալ-տնտեսական մրցունակության և գրավչության բարձրացման շնորհիվ
- Նպաստել համայնքի ավագանու ինստիտուտի կայացմանը, որի շնորհիվ կուժեղանա համայնքի ներքին վերահսկողության համակարգը և, արդյունքում, կբարձրանա համայնքի ընդհանուր կառավարման արդյունավետությունը
- Բարձրացնել համայնքի ՏԻՄ-երի փոխհարաբերությունների և համագործակցության մակարդակը ՀՀ պետական կառավարման մարմինների հետ՝ նպաստելով համայնքի աստիճանական զարգացմանը
- Հնարավորինս արագ կայանալ և պատրաստ լինել ընդունելու և իրականացնելու ՏԻՄ-երին օրենքով ակնկալվող նոր սեփական և պատվիրակված լիազորություններ համապատասխան ֆինանսական միջոցներով
- Համայնքում ստեղծել լուրջ նախադրյալներ և նպաստավոր պայմաններ ժողովրդագրական աճի, սոցիալ-տնտեսական և տեղական ժողովրդավարության զարգացման համար՝ հիմնելով նոր աշխատատեղեր, ավելացնելով ընտանիքների եկամուտները և բարձրացնելով բնակչության ընդհանուր կենսամակարդակը, հաղթահարելով աղքատությունը և կանխելով արտագաղթը
- Համայնքի վարչական տարածքում զարկ տալ ջերմոցների ստեղծմանը՝ նպաստելով գյուղատնտեսության զարգացմանը
- Միջհամայնքային տրանսպորտային հաղորդակցության, ինչպես նաև հաղորդակցության այլ միջոցների հասանելիության ապահովման միջոցով նպաստել ՏԻՄ-երի գործունեության արդյունավետության, համայնքային ծառայությունների մատուցման մակարդակի կտրուկ բարձրացմանը, արտաքին աշխարհի հետ նոր կապերի ու համագործակցության հաստատմանը և համայնքային տնտեսությունում լրացուցիչ ներդրումների ապահովմանը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ՍՊԱՌՆԱՑՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

- Համայնքից բնակիչների հնարավոր արտահոսք դեպի շրջկենտրոն կամ այլ խոշոր բնակավայրեր
- Համայնքի բնակիչների հարկային պարտավորությունների կատարման ոչ բավարար վիճակը, ինչպես նաև ամենակարևորը՝ համայնքի բյուջեի, ֆինանսական վիճակի աղությունը
- Անհրաժեշտ ռեսուրսների անբավարարությունը, ինչպես նաև համայնքի ՏԻՄ-երի հստակ և նպատակային ծրագրերի բացակայությունը
- Ներհամայնքային փողոցներում և ճանապարհներում ջրահեռացման հեղեղատների բացակայության պատճառով դրանց վիճակի էլ ավելի վատթարացման վտանգը
- Աղբավայրի բացակայության պատճառով համայնքի տարածքում բնության ու շրջակա միջավայրի աղտոտման և վնասման վտանգը
- Համայնքում հողագործությամբ զբաղվելու անհետանկարայնությունը վարկային մեծ բեռի դեպքում վտանգում է գյուղատնտեսության այդ ճյուղի զարգացումը
- Կենտրոնացված ջրահեռացում չլինելու պատճառով սանիտարահիգիենիկ անմխիթար վիճակ
- Համայնքի երիտասարդների արտագաղթը, արտերկրներ աշխատանքի մեկնելը և չվերադառնալը վտանգում է համայնքի կենսագործունեությունը:

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԻ, ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԶԾ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

Համայնքի տեսլականն է

Կարմիր Աղեկ համայնքը դարձնել գյուղատնտեսական և անասնապահական մթերքների արտադրության, հատապտուղների վերամշակման, մաքուր, բարեկարգ, առևտրի և սպասարկման, կրթական և մշակութային զարգացած ենթակառուցվածքներ, բնակչության համար բավարար կենսապայմաններ ունեցող և զբոսաշրջության համար գրավիչ տարածք:

Համայնքի սահմանված տեսլականին հասնելու համար համայնքի ռազմավարությունն է

- ապահովել բնակավայրի աստիճանական և համաչափ զարգացումը, համայնքում անասնապահության զարգացում և անասնապահական մթերքների արտադրության ծավալների աստիճանական մեծացում անասնազվիսաքանակի տարեցտարի ավելացման և անհրաժեշտ քանակությամբ անասնակերի ապահովման միջոցով,
- համայնքում կաթի, մսի, հատապտուղների հանձնման և վերամշակման արտադրամասերի ստեղծում և գործարկում, համայնքում մեղվապահության ընդլայնում և էկոլոգիապես մաքուր մեղրի արտադրության աստիճանական զարգացում, համայնքի տարածքի համեմատական առավելությունների բացահայտում և առևտրայնացում, այդ նպատակով պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, կազմակերպությունների համագործակցության շրջանակների ընդլայնում և ջանքերի մեկտեղում, համայնքում էկոտուրիզմի ենթակառուցվածքների ստեղծում և զարգացում զբոսաշրջիկների գիշերակացի տնային պայմանների ապահովման, հասարակական սննդի, առևտրի և կենցաղսպասարկման օբյեկտների ստեղծման, համապատասխան ծառայությունների պատշաճ մակարդակով մատուցման միջոցով, համայնքի սեփականություն համարվող ենթակառուցվածքների պահպանում, շահագործում, նորոգում և զարգացում, ներբնակավայրային փողոցների նորոգում և բարեկարգում, ջրահեռացման և

- արտաքին լուսավորության համակարգերի անցկացում,
- համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանների բարելավում նրանց մատուցվող հանրային ծառայությունների տեսակների (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, գազամատակարարում, էլեկտրամատակարարում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, տրանսպորտ և կապ, նախադպրոցական և դպրոցական կրթություն, արտադպրոցական դաստիարակություն, մշակույթ, առողջապահություն և սպորտ, սոցիալական պաշտպանություն և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման, հասանելիության ու մատչելիության ապահովման և որակի անշեղ բարձրացման միջոցով,
 - համայնքի ՏԻՄ-երի, աշխատակազմի, համայնքային կազմակերպությունների ինստիտուցիոնալ կարողությունների աստիճանական հզորացում, տեղական ժողովրդավարության ամրապնդում, համայնքում պատշաճ կառավարման սկզբունքների հետևողական իրականացում,
 - տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների ներգրավվածության բարելավում բնակիչների մասնակցության ձևերի ներդրման և զարգացման միջոցով,
 - ՏԻՄ-երի գործունեության թափանցիկության, հրապարակայնության և հաշվետվողականության մակարդակների հետևողական բարձրացում, համայնքի ֆինանսական կառավարման համակարգում հստակ մեխանիզմների ներդրում և հետևողական կիրառում,
 - նոր աշխատատեղերի ստեղծում և համայնքից միգրացիայի նվազեցում, բնակչության թվաքանակի կայունացում:

Համայնքի զարգացման 2017-2021թթ. հնգամյա ծրագրի հիմնական նպատակներն են

- ✓ Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության ակտիվացում մասնակցության նոր մեթոդների և ձևերի ներդրման և աստիճանական զարգացման միջոցով,
- ✓ համայնքում գյուղատնտեսության (հողագործության, անասնապահության, այգեգործության, թռչնապահության, մեղվապահության) զարգացում տնամերձերի, վարելահողերի, խոտհարքների և արոտավայրերի նպատակային և արդյունավետ օգտագործման միջոցով,
- ✓ միջբնակավայրային և ներբնակավայրային ճանապարհների և փողոցների վիճակի բարելավում և լուսավորում,
- ✓ հասարակական տրանսպորտի գործունեության ապահովում,
- ✓ նախադպրոցական կրթության և արտադպրոցական դաստիարակության ոլորտներում պայմանների ընդլայնում և բարելավում,
- ✓ համայնքի բնակչության կենցաղային պայմանների բարելավում առանձնատների գազաֆիկացման ավելացման, խմելու և ոռոգման ջրի ջրամատակարարման արտաքին և ներբնակավայրային համակարգերի նորոգման և շահագործման, աղբահանության և սանիտարական ծառայությունների կազմակերպման և մատուցման ճանապարհով,
- ✓ համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայություններ մատուցող համայնքային հիմնական ենթակառուցվածքների (համայնքապետարանի, գրադարանի, բուժկետերի) աշխատանքների բարելավում, համայնքում գործարար միջավայրի խթանում նոր աշխատատեղեր ստեղծող անհատներին և կազմակերպություններին խրախուսելու (օրինակ, տեղական հարկերի, տուրքերի և վճարների գծով արտոնություններ տրամադրելու) միջոցով:

3. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ (ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ) ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ, ՄԻՋՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՈՒ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄ

2017-2021թ.թ. ընթացքում համայնքի ՏԻՄ-երը նախատեսում են լայնորեն համագործակցել պետական կառավարման մարմինների, միջազգային և տեղական կազմակերպությունների և այլ շահագրգիռ կողմերի հետ:

Համայնքում պետության կողմից ներդրումներ ապահովելու նպատակով, նախատեսվում է սերտ համագործակցություն ՀՀ Լոռու մարզպետարանի կառուցվածքային և առանձնացված ստորաբաժանումների հետ: Որպես պետական կառավարման մարմինների հետ համայնքի համագործակցության հիմնական ուղղություններ, 2017-2021թ.թ.-ին նախատեսվում են հետևյալ հանրապետական և մարզային ծրագրերն ու միջոցառումները

- Համայնքում գյուղատնտեսության զարգացում պարարտանյութերի, թունաքիմիկատների, սերմացուի, գյուղտեխնիկայի ձեռքբերման, գյուղացուն ձեռնտու պայմաններով (երկարաժամկետ, շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, առանց գրավի) գյուղատնտեսական վարկերի տրամադրման, գյուղատնտեսական աշխատանքների կազմակերպման, խորհրդատվության ու աջակցության և այլ ուղղությու ունենալով:
- Զարկ տալ համայնքում զբոսաշրջության զարգացմանը:
- Համայնքապետարանին և բուժականկաբարձական կետին խմելու ջրով ապահովում:
- Համայնքապետարանի շենքի ներքին հարդարում, ջեռուցում:
- Մարզկենտրոն Վանաձորի, տարածաշրջանային կենտրոն Ալավերդի քաղաքի հեռա մշտական հասարակական տրանսպորտային հաղորդակցության կազմակերպում և շահագործում համագործակցության ներգրավելով մարզի մասնավոր տրանսպորտային կազմակերպություններին:
- Առողջապահության և սոցիալական պաշտպանության ոլորտներում համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայությունների հասանելիության և մատուցման մակարդակի բարձրացում պետական պատվերի շրջանակներում:
- Աղետների ռիսկի կառավարման ոլորտում համայնքի բնակչության լայն իրազեկում, արտակարգ իրավիճակներում համայնքի գործողությունների պլանի կազմում և իրականացում, կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:
- Բնակավայրերում ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգի (կոյուղու) ստեղծում
- Ներհամայնքային ճանապարհների ամենամյա վերանորոգում,
- Ներհամայնքային փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի ընդլայնում

4. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄ, ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ

Վերլուծելով համայնքի տարեկան, օրինակ 2015թ., բյուջեի փաստացի մուտքերի ուղղությունների տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքի մեջ, տեսնում ենք, որ սեփական մուտքերի (հարկեր և տուրքեր, այլ եկամուտներ) տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմել է ընդամենը 25.0%, իսկ պաշտոնական դրամաշնորհների (պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ, պետական

բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)) տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմել է 66.0%: Սա նշանակում է, որ համայնքի բյուջեի մուտքերի ճնշող մեծամասնությունը ստացվել են ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաների ուղղությամբ, այսինքն ֆինանսական անկախության (ինքնուրույնության) աստիճանն անչափ ցածր է եղել և նրանք մեծ կախվածության մեջ են գտնվել ՀՀ պետական բյուջեից:

Կատարելով համայնքի 2017-2021թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումները պետք է հաշվի առնել մի քանի հանգամանք

1) Համայնքի բյուջեի մուտքերի կանխատեսման համար որպես ելակետային տվյալներ են ընդունվել 2015-16թթ. բյուջեների մուտքերի փաստացի գանձման ցուցանիշները յուրաքանչյուր տարի նախատեսելով որոշակի աճ: Մուտքերի աճը նախատեսվել է հիմք ընդունելով համայնքի հետագա զարգացման հետ կապված պատկերացումներն ու ակնկալիքները, նոր ծառայությունների մատուցման անհրաժեշտությունը և դրանց դիմաց վճարների գանձման հնարավորությունները և այլն:

2) ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաների գումարները կանխատեսելու համար, որպես 2017թ. ցուցանիշ հիմք է ընդունվել 2015-2016թթ բյուջեում նախատեսված դոտացիաների գումարը:

Բյուջեներն ուսումնասիրելով տեսնում ենք, որ համայնքի բյուջեն, ֆինանսական հնարավորությունները շատ սուղ են, ընդամենը մի քանի միլիոնանոց բյուջե ունի համայնքը, որի առյուծի բաժինը գնում է աշխատակազմի ծախսերին:

4.1 Աղյուսակ 4.1.1. Համայնքի 2015-2016 թթ. բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները և 2017-2021 թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

Աղյուսակ 4.1.1 միավորը հազ. դրամ

N	Մուտքերի անվանումը	2015թ. փաստ.	2016թ. նախատ.	2016թ. փաստ.	2017թ. նախատ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.	2021թ. կանխ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ (1+11+111)*	5991.2	5952.0	4167.8	5534.4	5512.4	5525.4	5546.4	5591.0
I.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ (1+2+3)*	5991.2	5952.0	4167.8	5534.0	5512.4	5525.4	5546.4	5591.0
1.	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	5991.2	5952.0	4167.8	5534.0	5512.4	5525.4	5546.4	5591.0
1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	1194.1	1205.1	795.5	1201.6	1210.1	1210.1	1210.1	1213.7
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	0.8	14.9	0.7	14.9	14.9	14.9	14.9	17.9
	Հողի հարկ	1193.3	1190.2	794.8	1186.7	1195.2	1195.2	1195.2	1195.8
1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	276.5	276.3	190.1	326.8	280.3	293.3	300.3	331.3
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	276.5	276.3	190.1	326.8	280.3	293.3	300.3	331.3
1.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	36.0	36.0	26.0	36.0	36.0	36.0	40.0	45.0
	Տեղական տուրքեր	36.0	36.0	26.0	36.0	36.0	36.0	40.0	45.0
1.4	Այլ հարկային եկամուտներ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող մասհանումներ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

2.	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ	3949.6	3949.6	2924.7	3500.0	3500.0	3500.0	3500.0	3500.0
2	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2.1	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2.2	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	3949.6	3949.6	2924.7	3500.0	3500.0	3500.0	3500.0	3500.0
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	3500.0	3500.0	2625.0	3500.0	3500.0	3500.0	3500.0	3500.0
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դոտացիաներ	449.6	449.6	299.7					
3.	ԱՅԼ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ	535.0	485.0	231.5	470.0	486.0	486.0	496.0	501.0
3.1	Տոկոսներ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.2	Շահաբաժիններ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	535.0	475.0	231.5	460.0	476.0	476.0	486.0	491.0
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	535.0	475.0	231.5	460.0	476.0	476.0	486.0	491.0
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.5	Վարչական գանձումներ		5.0	0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0
	Տեղական վճարներ		0						
3.6	Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից								

	Վարչական իրավախախտումների համետ ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ								
3.7	Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.8	Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.9	Այլ եկամուտներ*		5.0	0.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0
	Համայնքի գույքին պատճառած վնասների փոխհատուցումից մուտքեր	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ		5.0	0.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0

*) վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե հատկացվող գումարը չի մտնում բյուջետային ընդհանուր եկամուտների մեջ

Անհրաժեշտ է նկատել, որ համայնքի գալիք 5 տարիների բյուջեներում ոչ ֆինանսական ակտիվների (հող, գույք) իրացման գծով նախատեսված մուտքեր չկան և փոխառու միջոցներից (փոխառություն, վարկ) նույնպես մուտքեր չեն նախատեսվել: Սա նշանակում է, որ համայնքն իր ֆոնդային բյուջեում կարող է նախատեսել կապիտալ ծախսեր ու ծրագրեր հիմնականում համայնքի վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից փոխանցելով համայնքի ֆոնդային բյուջե:

Համայնքի ղեկավարի և աշխատակազմի աշխատողների (3 միավոր) 2017 թվականի միայն աշխատավարձի տարեկան ֆոնդը նախատեսվել է 3788,0 հազ. դրամ, իսկ աշխատակազմի պահպանման ընդհանուր ծախսը 4427.0 հազ. դրամ է:

Համայնքի տվյալ տարվա ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսերի չափն ուղղակիորեն կախված կլինի նրանից, թե որքան կկազմեն ընթացիկ ծախսերի ընդհանուր գումարը համայնքի այդ տարվա վարչական բյուջեում և որքան գումար կմնա ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսեր կատարելու համար:

Համայնքի բյուջեի սուղ լինելու պատճառով կապիտալ ծախսեր գրեթե հնարավոր չի լինում կատարել, պետք է մի քանի տարի կարողանալ հավաքել, կուտակել ֆոնդային բյուջեում և նոր մի որևէ կապիտալ ծախս կատարել:

5. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՑԱՆԿԻ ԿԱԶՄՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ, ՖԻՆԱՆՍԱԴԵՍ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՁԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ, ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀԱՅԹԱՅԹՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Ելնելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության և գնահատման արդյունքներից, համայնքում ներկայում արձանագրված հիմնախնդիրներից, համայնքի զարգացման ՏԻՄ-երի կողմից ընտրված ռազմավարությունից, առաջիկա հինգ տարիների համար սահմանված հիմնական նպատակներից, համայնքի ղեկավարին կից գործող ՀԶՀԾ-ի կողմից քննարկվել և որոշվել է առաջարկվող ծրագրերի ցանկը (աղյուսակ 5) ներառելու համայնքի 2017-2021թթ. ՀԶՀԾ-ում:

5.1 Բնակկոմունալ և շրջակա միջավայրի պահպանություն

Նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

Համայնքի տարածքում գտնվող ներհամայնքային նշանակության ճանապարհների բարեկարգում,

Համայնքի արտաքին լուսավորության ցանցի ընդլայնում, կարգավորում, բարելավում և արդիականացում

Համայնքում ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգի ստեղծում

Համայնքի տարածքում առկա շինարարական և կենցաղային աղբի չվերահսկվող կուտակումների վերացում

«Ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում»

(Ոլորտային կապիտալ ծրագրի անվանում)

Փողոցաշինության ծրագիրը կազմվել է ելնելով հետևյալ առաջնահերթություններից

- դեպի դպրոց տանող ճանապարհ,
- դեպի համայնքապետարան և բուժհաստատություն տանող ճանապարհ,
- գլխավոր փողոցին շրջանցիկ ճանապարհ,
- գլխավոր փողոցը հատող երկրորդական փողոցներ:

1. Ծրագրի նպատակը - ստեղծել նոր որակի համայնքային միջավայր
2. Ծրագրից ակնկալվող արդյունքները - հարմարավետ և անվտանգ տեղաշարժի ապահովում, զբոսաշրջության գրավչության ավելացում
3. Ծրագրի հիմնական շահառուները - համայնքի բնակիչներ
4. Ծրագրի ֆինանսական աղբյուրները
 - ա) համայնքային բյուջե – 500,0 (հազ. դր.)
 - բ) այլ (հազ. դր.)
5. Ոլորտափն կապիտալ ծրագրի ամփոփագիր

Աղյուսակ 5.1.1

N	Ոլորտային կապիտալ ծրագրի բաղադրիչ	Բաղադրիչի մոտավոր արժեք (հազ. դր.)	Ցուցանիշեր	Թիրախային արժեքներ					Սկիզբ	Ավարտ
				2017	2018	2019	2020	2021		
1.	2-րդ փողոց	100,0	կմ	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2	2017	2021
2.	4-րդ փողոց	100,0	կմ	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	2017	2021
3.	1-ին փողոց, 1-րդ նրբանցք	100,0	կմ		0.1			0.1	2018	2021
4.	1-ին փողոց, 2-րդ նրբանցք	100,0	կմ		0.1		0.1	0.1	2018	2021
5.	1-ին փողոց, 3-րդ նրբանցք	100,0	կմ	0.1		0.1		0.2	2017	2021

«Համայնքի արտաքին լուսավորության ցանցի ընդլայնում, կարգավորում, բարելավում և արդիականացում»

(Ոլորտային կապիտալ ծրագրի անվանում)

Արտաքին լուսավորության ծրագիրը կազմվել է ելնելով հետևյալ առաջնահերթություններից

- Համայնքի գլխավոր ճանապարհ,
- գլխավոր փողոցին շրջանցիկ ճանապարհ,
- գլխավոր փողոցը հատող երկրորդական փողոցներ:

1. Ծրագրի նպատակը - ստեղծել գիշերային նորմալ լուսավորություն ունեցող համայնքային միջավայր
2. Ծրագրից ակնկալվող արդյունքները - անվտանգ տեղաշարժի ապահովում գիշերները, լուսավոր փողոցներ
3. Ծրագրի հիմնական շահառուները - համայնքի բնակիչներ
4. Ծրագրի ֆինանսական աղբյուրները
 - ա) համայնքային բյուջե – 500,0 (հազ. դր.)
 - բ) այլ (հազ. դր.)
5. Ոլորտային կապիտալ ծրագրի ամփոփագիր
- 6.

Աղյուսակ 5.1.2

N	Ոլորտային կապիտալ ծրագրի բաղադրիչ	Բաղադրիչի մոտավոր արժեք (հազ. դր.)	Ցուցանիշեր	Թիրախային արժեքներ					Սկիզբ	Ավարտ
				2017	2018	2019	2020	2021		
1	2-րդ փողոց	30,0	քանակ	2		2			2017	2019
2.	4-րդ փողոց	140,0	քանակ		5	5	4	4	2018	2021
3.	3-րդ փողոց	100,0	քանակ	2	2	2	2	2	2017	2021
4.	1-ին փողոց, 1-րդ նրբանցք	30,0	քանակ		2	2			2018	2019
5.	1-ին փողոց, 2-րդ նրբանցք	100,0	քանակ	3	3	3	3	3	2017	2021
	1-ին փողոց, 3-րդ նրբանցք	100,0	քանակ	3	3	3	3	3	2017	2021

«Համայնքում ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգի ստեղծում»

(Ոլորտային կապիտալ ծրագրի անվանում)

Համայնքում ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգի ստեղծման ծրագիրը կազմվել է ելնելով համայնքի գլխավոր փողոցում այն ունենալու կարևորությունից և առաջնահերթությունից

1. Ծրագրի նպատակը – համայնքում ստեղծել ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ
2. Ծրագրից ակնկալվող արդյունքները - համայնքում ունենալ ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ
3. Ծրագրի հիմնական շահառուները - համայնքի բնակիչներ
4. Ծրագրի ֆինանսական աղբյուրները
 - ա) համայնքային բյուջե – 1000,0 (հազ. դր.)
 - բ) այլ – 500,0 (հազ. դր.)
5. Ոլորտային կապիտալ ծրագրի ամփոփագիր

Աղյուսակ 5.1.2

N	Ոլորտային կապիտալ ծրագրի բաղադրիչ	Բաղադրիչի մոտավոր արժեք (հազ. դր.)	Ցուցանիշներ	Թիրախային արժեքներ					Սկիզբ	Ավարտ
				2017	2018	2019	2020	2021		
1	2-րդ փողոց	1500,0	կմ				0,5	0,5	2020	2021

Առաջարկվող ծրագրերի առաջնահերթությունները որոշելու նպատակով, ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ի կողմից սահմանվել են ծրագրերի գնահատման հետևյալ չափանիշները

- հանրության աջակցությունը,
- ուղղակի և անուղղակի շահառուների թիվ,
- հարատևություն (կենսունակություն),
- ազդեցություն սոցիալական խոցելի խմբերի վրա, աղքատության նվազեցում,
- հիմնական միջոցների (ենթակառուցվածքների) պահպանում:

Կիրառելով ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշման մասնակցային կառավարման մեթոդը և օգտագործելով ծրագրերի գնահատման սահմանված չափանիշները ՀԶՀԾ-ն իր նիստում քննարկել և որոշել է վերևում առաջարկված համայնքային ոլորտային ծրագրերի առաջնահերթությունները:

6. ՀԶՀԾ-Ի ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ, ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄԸ (ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԸ) ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ, ՎԵՐԱՀԱՐԿՈՒՄԸ, ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄՈՒՄԸ, ՎԵՐԱՆԱՅՈՒՄԸ

ՀԶՀԾ-ի իրականացումը

Համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեի նախագծի կազմման ծրագրային հիմքը ՀԶՀԾ-ում համապատասխան տարվա համար նախատեսված ոլորտային և բնակավայրային ծրագրերն ու միջոցառումներն են, որոնց իրականացման համար հաշվարկվել են համապատասխան եկամուտներ և ծախսեր: Գործնականում, ՀԶՀԾ-ի իրականացումը հանգում է հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը և միջոցառումները) համայնքի գալիք հինգ տարիների բյուջեների կատարմանը:

ՀԶՀԾ-ում ներառված յուրաքանչյուր ոլորտային կամ բնակավայրային ծրագրի ղեկավարն անձնական պատասխանատվություն է կրում ծրագրով նախատեսված աշխատանքների համակարգման, համապատասխան ծախսերի կատարման, արդյունքների ստացման, հաշվետվությունների պատրաստման և համայնքի ղեկավարին ներկայացման համար:

ՀԶՀԾ-ի մշտադիտարկումը (մոնիթորինգը)

ՀԶՀԾ-ի ներքին մոնիթորինգն իրականացվելու է ՀԶՀԾ և տարեկան բյուջեի կառավարման խորհրդի կողմից կիսամյակը մեկ անգամ:

ՀԶՀԾ-ի մոնիթորինգն իրականացվելու է ըստ ոլորտային ծրագրերի ու միջոցառումների աշխատանքների կատարման ցուցանիշների:

Աղյուսակ 6.1-ում բերվում է ՀԶՀԾ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևանմուշը:

ՀԶՀԾ-ի ներքին մոնիթորինգի արդյունքները փաստաթղթի տեսքով ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման խորհուրդը կներկայացնի համայնքի ղեկավարին, վերջինս էլ օրենքով սահմանված կարգով այն կներկայացնի համայնքի ավագանուն ի գիտություն:

Աղյուսակ 6.1. ՀԶՀԾ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևանմուշը

Ոլորտ.					
Ծրագիր.					
Միջոցառում.					
Արդյունքային գույքանիշները		2017 թ., 1-ին կիսամյակ / տարեկան			
տեսակը	անվանումը	պլան.	փաստ.	շեղում	մեկնաբանություն
Մուտքային					
Ելքային (քանակական)					
Ելքային (որակական)					
Ելքային (ժամկետայնությ ան)					
Արդյունավետու թյան					
Ծախսեր, հազ. դրամ					

ՀԶՀԾ-ի վերահսկումը

ՀԶՀԾ-ի վերահսկողությունն ապահովում է ՀԶՀԾ-ում ներառված ծրագրերի ամբողջական իրականացումը, ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործումն առաջադրված խնդիրները կատարելու, ակնկալվող արդյունքները ձեռք բերելու և սահմանված նպատակներին հասնելու համար, ծրագրերի պաշտպանվածությունը սխալներից ու ձախողումներից, ժամանակին ու ճշգրիտ տեղեկատվության ստացումը ՏԻՄ-երի ավելի հիմնավորված որոշումների կայացման համար: ՀԶՀԾ-ի վերահսկողությունը ենթադրում է

- ՀԶՀԾ-ի մշակման, քննարկման և իրականացման ընթացակարգերի հստակ պահպանում,
- ոլորտային ծրագրերով առաջադրված խնդիրների կատարման արդյունքների ստուգում,
- ոլորտային ծրագրերի պահանջներից շեղումների պարզաբանում և պատճառների բացահայտում,
- ՀԶՀԾ-ի ծրագրերի իրականացումից ստացված արդյունքների ամփոփում և համադրում ծրագրերի նպատակների, միջոցառումների և նախատեսված արդյունքների հետ:

ՀԶՀԾ-ի վերահսկողության արդյունքները ներկայացվում են համայնքի ավագանուն ի գիտություն:

ՀԶՀԾ-ի տարեկան և հնգամյա գնահատումը

ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան կամ հնգամյա գնահատումը կատարում է ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման խորհուրդը՝ հիմնվելով ՀԶՀԾ-ի կիսամյակային

մոնիթորինգների արդյունքների վրա:

ՀԶԶԾ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և նախատեսված աշխատանքների կատարման ցուցանիշների գնահատման ձևանմուշը բերված է Աղյուսակ 6.1-ում:

Համայնքի ղեկավարը կազմակերպում և անցկացնում է ՀԶԶԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության աշխատանքային քննարկումներ, այնուհետև համայնքում կազմակերպում և անցկացնում է ՀԶԶԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության նախագծի հանրային բաց լսումներ և (կամ) քննարկումներ:

Հանրային քննարկումների արդյունքներով, ՀԶԶԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման խորհուրդը լրամշակում է ՀԶԶԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության նախագիծը, պատրաստում է դրանց վերաբերյալ ավագանու տրամադրվող տեղեկատվությունը (ամփոփաթեթեր և տեղեկանքը) և ներկայացնում համայնքի ղեկավարին: Համայնքի ղեկավարը ՀԶԶԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության լրամշակված նախագիծը և դրան կից փաստաթղթերը ներկայացնում է համայնքի ավագանու քննարկմանը և որոշման կայացմանը:

ՀԶԶԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության նախագծի կազմման, քննարկման և որոշման կայացման վերաբերյալ ընթացակարգերը նույնությամբ վերաբերում են նաև ՀԶԶԾ-ի իրականացման հնգամյա հաշվետվության նախագծի կազմմանը, քննարկմանը և որոշման կայացմանը:

ՀԶԶԾ-ի վերանայումը

Հիմնվելով ՀԶԶԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, ՀԶԶԾ-ի վերանայման անհրաժեշտության դեպքում, համայնքի ղեկավարը ՀԶԶԾ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և/կամ համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները կներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը:

Համայնքի ավագանու անդամների առաջարկված այն փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, որոնք ավելացնում են ՀԶԶԾ-ի իրականացման ծախսերը, համայնքի ավագանու որոշումն ընդունվում է միայն համայնքի ղեկավարի եզրակացության առկայությամբ և ավագանու նիստին ներկա անդամների ձայների երկու երրորդով:

ՀԶԶԾ-ի փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, ավագանու հաստատումից հետո, հրապարակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ

Կարմիր Աղեկ համայնքի սույն զարգացման հնգամյա ծրագիրը իրականացվելու է համայնքի ՏԻՄ-ի, աշխատակազմի, համայնքային ենթակայության կազմակերպությունների և խմբերի, բնակիչների մասնակցությամբ:

Համայնքի 2017-2021թթ. ՀԶԶԾ-ն ամբողջական ծավալով իրականացնելու հարցը մեծապես կախված կլինի համայնքի առաջիկա հինգ տարիների բյուջեներում նախատեսվող մուտքերի (հատկապես սեփական) փաստացի կատարման մակարդակից, ինչպես նաև դրանց խնայողաբար ու արդյունավետ ծախսումից:

ՀԶԶԾ-ի իրականացումը շատ բանով պայմանավորված կլինի նաև այն բանից, թե

համայնքի ՏԻՄ-ին ինչքանով կհաջողվի նպատակային և արդյունավետ համագործակցություն ծավալել ՀՀ պետական կառավարման համապատասխան մարմինների (հատկապես ՀՀ Լոռու մարզպետարանի), ՀՀ-ում (մասնավորապես ՀՀ Լոռու մարզում) գործող միջազգային և տեղական դոնոր, կազմակերպությունների և խմբերի, գործարարների հետ համայնքային տնտեսությունում ապահովելու ՀԶՀԾ-ով պլանավորված ներդրումները և միջոցները:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Կարմիր Աղեկ համայնքապետարանի աշխատակազմը կազմված է ընդամենը երեք մարդուց՝ համայնքի ղեկավար, աշխատակազմի քարտուղար և առաջատար մասնագետ-հաշվապահ:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՑԱՆԿԸ ԵՎ ՎԻՃԱԿԸ՝

ԳՅՈՒՂ ԿԱՐՄԻՐ ԱՂԵԿ

- Ներքնակավայրային փողոցներ, որոնք ունեն նորոգման և բարեկարգման կարիք,
- Համայնքապետարանի վարչական շենք, որտեղ տեղակայված են նաև համայնքի գրադարանը, բուժամանկաբարձական կետը, վիճակը լավ է
- Հացահատիկի չորանոց
- Խոտի պահեստ, ծածկը վատ վիճակում է
- Ֆուրաժի պահեստ, բավարար վիճակ
- Հացահատիկի կոմբայն ՍԿ - 5 НИВА, բավարար, /բարոյապես և ֆիզիկապես մաշված/
- Հակակարկտային կայան, լավ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀՈՂԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՈՐ
Ամ 01.07.2016թ. դրությամբ

NN ը/կ	Նպատակային նշանակությունը	Հոդատեսքը, գործառնական նշանակությունը	Ծածկագիրը	Ընդամենը (2+3+4+8+12)	Սեփականության սուբյեկտ											
					ՀՀ քաղաքացիների				ՀՀ իրավաբանական անձանց				Խառնված սուբյեկտներ			
					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.1	1. Գյուղատնտեսական	վարելահող		145,8 4	131,3 6			14,48			14,48					
1.2		բազմ տնկ, ընդամենը														
1.2.1		այդ թվում՝ պտղատու														
1.2.2		խաղողի այգի														
1.2.3		ալ, բազմամյա														
1.3		խոտհարք		2,02				2,02			2,02					
1.4		արոտ		144,9 5				144,9 5			144,9 5					
1.5		այլ հողատեսքեր		9,77				9,77			9,77					
1		Ընդամենը		302,5 8	131,3 6			171,2 2			171,2 2					
2.1	2. Բնակավայրերի	բնակելի կառուց		14,84	14,37			0,47			0,47					
2.1.1		այդ թվում՝ տնային		14,37	14,37											
2.1.2		այգեզ-ն (ամառ-ն)														
2.2		հասարակ կառուց		0,45	0,02			0,24			0,24	0,19			0,19	
2.3		խաղող կառուցակ														
2.4		ընդհանուր		2,16				2,16			2,16					
2.5		այլ հողեր		0,41				0,41			0,41					
2		Ընդամենը		17,86	14,39			3,28			3,28	0,19			0,19	
3.1	3. Բնակավայրերի	արդյունաբ														
3.2		գյուղատն, արտադ		3,59	1,00	0,01		2,58			2,58					
3.3		պահեստարաններ														
3.4		ընդհանուր		2,93								2,93			2,93	
3		Ընդամենը		6,52	1,00	0,01		2,58			2,58	2,93			2,93	
4.1	4. Բնակավայրերի	էներգետիկայի		0,04				0,04			0,04					
4.2		կապի														
4.3		տրանսպորտի		1,22								1,22			1,22	
4.4		կոմուն. ենթակառ		0,65								0,65			0,65	
4		Ընդամենը		1,91				0,04			0,04	1,87			1,87	
5.1	5. Հատուկ առաքելություն	բնակավայր														
5.1.1		այդ թվում՝ արգել														
5.1.2		արգելակային														
5.1.3		ազգային պարկ														
5.2		առողջարարակ														
5.3		հանգստի														
5.4		պատմ. և մշակութ		7,98				1,37			1,37	6,61			6,61	
5		Ընդամենը		7,98				1,37			1,37	6,61			6,61	
6		Ընդամենը														

	նշան.														
7,1	7. Սնտառային	անտառ	25,12						25,12			25,12			
7,2		թփուտ													
7,3		վարելահող													
7,4		խոտհարք													
7,5		արոտ													
7,6		այլ հողեր													
7			Ընդամենը	25,12						25,12			25,12		
8,1	8. Ջրային	գետեր	8,19						8,19			8,19			
8,2		ջրամբարներ													
8,3		լճեր													
8,4		ջրանցքներ	0,80						0,80			0,80			
8,5		հող. և ջր. այլ օբ.	0,01			0,01			0,01						
8			Ընդամենը	9,00			0,01		0,01	8,99			8,99		
9,1	9. Պահուստային	աղուտներ													
9,2		ավազուտներ													
9,3		ճահիճներ													
9,4															
9,5		այլ անօգտագործելի հողեր													
9			Ընդամենը												
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՀՈՂԵՐ (1+2+3+4+5+6+7+8+9)			370,97	146,75	0,01	178,50			178,50	45,71			45,71		

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ

Հ/Հ	ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Չափի միավոր	2016թ. փաստացի	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.	2021թ. կանխ.
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Համայնքի տարածքը	հա	371.6	371.6	371.6	371.6	371.6	371.6
2	Բնակչության թիվը	մարդ	172	175	175	177	182	184
3	Ծնունդը	մարդ	1	2	2	2	3	3
4	Մահացությունը	մարդ	2	3	2	2	2	2
5	Աշխ. ռեսուրս.	մարդ	111	109	109	110	110	110
6	Առևտրի և սննդի օբյեկտների թիվը	հատ	1	1	1	2	2	2
7	Պահուստ. վ-հոդեր	հա	21	21	22	22	22	22
8	Պահուստ. հոդերի օգտագ. մակարդ.	%	80	80	85	90	100	100
9	Խմելու ջրի ներհամ. ցանցի երկարություն.	կմ	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0	2.0
10	Ներհամ. ոռոգման ցանցի երկարություն.	կմ	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0
11	Ոռոգման համակարգի տակ ընկած հողեր	հա	108.1	108.1	108.1	108.1	108.1	108.1
12	Ներհամ. փողոց. երկարություն.	կմ	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5
13	Զբարեկարգված փողոց. և ճան. երկարություն.	կմ	2.5	2.5	2.5	2.0	1.5	1.5
14	Մասնավոր բնակ. ֆոնդ	հզ. քմ	4.7	4.7	4.7	4.7	4.7	4.7
15	Բնակարիքավոր ընտանքների թիվը	հատ	5	5	4	4	3	3
16	1 շնչին ընկնող խմելու ջրի սպառումը	լ/օր	50.0	60.0	100.0	100.0	100.0	100.0
17	Ջրի կորուստը ցանցում	%	1.0	1.0	1.0	1.0	1.5	2.0
18	Սովորողների թիվը հանրակ. դպրոցում	մարդ	22	24	24	24	25	25
19	Համայնքապ. աշխատ. թիվը	մարդ	3	3	3	3	4	4

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ

ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԱՌԿԱ ԱՆԱՄՆԱԳԼԽԱՔԱՆԱԿԻ ՏՎՅԱԼՆԵՐԸ (01.01.2016 թ. դրությամբ)

1. Ընդ. խոշոր եղջերավոր անասուններ	- 459 գլուխ
այդ թվում կովեր	- 194 գլուխ
2. Ընդ. խոզեր	- 200 գլուխ
այդ թվում մայր խոզ	- 33 գլուխ
3. Ընդ. ոչխարներ	- 136 գլուխ
այդ թվում մայր ոչխար	- 114 գլուխ
4. Չի	- 12 գլուխ
5. ճագար	- 10 գլուխ
6. Ավանակ	- 1 գլուխ
7. Մեղու	- 32 մ.ընտանիք
8. Թռչուններ	- 908 գլուխ

Գյուղ արտադրանքի հիմնական տեսակների արտադրությունը 2016թ. տվյալներով

ա.կարտոֆիլ	3600 g
բ.հացահատիկ	4670 g
գ.բանջարեղեն	40 g
դ.միրգ	120 g
ե.խոտ	200 g
զ.ծղոտ	600 g
է.կաթ	2700 g
ը.միս	260 g
թ.բուրդ	3 g
ժ.ծու	80 հազ.հատ
ի.մեղր	16 g
սիլոս	180 g

Ցանքատարածությունները

	հա
ա.կարտոֆիլ	24
բ.հացահատիկ	75
գ.խոտ	12
դ.բանջարեղեն	0.5
ե.եգիպտացորեն	11

Գյուղատնտեսական մեքենաների և գործիքների քանակը

	/հատ/
ա.թրթուրավոր տրակտորներ	7
բ.անիվավոր տրակտորներ	12
գ.հացահատիկի կոմբայն	1
դ.տրակտորային կցասայլեր	6
ե.գութաններ	4
զ.կուլտիվատորներ	4
է.շարքացաններ	6
ը.կարտոֆիլ ցանիչներ	3
թ.խոտի մամլիչներ	3
ժ.բեռնատար ավտոմեքենաներ տարբեր մակնիշների	12
ի.հատիկազտիչ մեքենաներ	2